Lublin, dnia 15 marca 1930 r.

LUBELSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 10.

Numer niniejszy jest poświęcony

sprawie

kontroli działalności związków komunalnych, sprawie zniszczeń i odszkodowań pożarowych w 1928 i 1929 r., oraz sprawie uruchomienia drugiego kursu instrukcyjnego betoniarstwa w Lubartowie.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Okólniki, instrukcje i inne zarządzenia wewnętrzne.

92.

Okólnik Nr 27

Wojewody Lubelskiego do Panów Naczelników Wydziałów (Dyrektora Dyrekcji Robót Publicznych), Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów m. Siedlec, Chełma, Kierownika Zarządu m. Lublina i Burmistrzów miast niewydzielonych na terenie Województwa Lubelskiego *w sprawie kontroli działalności związków komunalnych.*

L. 517/1/Sm.

Związki komunalne przejawiają w ostatnich latach intensywną działalność we wszystkich dziedzinach pracy, a natężenie to z każdym rokiem wzrasta. Fakty te wskazują, że rola samorządów nabiera w gospodarce społecznej dominującego znaczenia, w związku zaś z tem ciąży na nich wielka odpowiedzialność przed społeczeństwem za celowe i oszczędne zużytkowanie ogromnych funduszów publicznych, uzyskiwanych drogą wymiaru danin komunalnych.

Sposób realizacji przekazanych samorządom zadań wykazuje jednakże tak pod względem organizacji, jak i posunięć gospodarczych ogromne braki i niedomagania, a nawet ujawniają się niejednokrotnie wypadki nadużyć ze strony poszczególnych jednostek, które dyskredytują w oczach opinji publicznej działalność organów samorządowych. Stan ten dowodzi, że konieczny jest stały i wszechstronny nadzór nad gospodarką samorządów ze strony władz nadzorczych tak w formie kontroli faktycznej, jak też działalności instrukcyjnej. Należyte wykonywanie tych zadań na terenie całego Województwa przerasta siły jednostki, a mianowicie wojewódzkiego inspektora samorządowego zwłaszcza, że zakresem swych lustracyj musi on objąć z konieczności również miasta niewydzielone. Wydziały Powiatowe bowiem, którym ustawa powierzyła nadzór nad gospodarką tychże miast, nie wywiązują się naogół, jak wykazała dotychczasowa praktyka, należycie z powyższego zadania.

Z uwagi na przytoczone wyżej okoliczności postanowiłem przeprowadzić reorganizację dotychczasowego systemu pracy instrukcyjno-inspekcyjnej, a to w kierunku wydatnego jej wzmożenia. Dla osiągnięcia tego celu teren całego Województwa zostaje podzielony na cztery grupy, przyczem każda grupa zostaje powierzona jednemu z pracowników Wydziału Samorządowego Urz. Woj., którego obowiązkiem będzie sprawować wszechstronną kontrolę nad całokształtem gospodarki wszystkich przydzielonych mu związków komunalnych, a to drogą załatwiania wszystkich ważniejszych spraw bieżących ze szczególnem uwzględnieniem budżetowo-finansowych, oraz dokonywania perjodycznych i doraźnych lustracyj z udziałem sił fachowych. Podział ten przedstawia się następująco:

I-sza grupa

Radca Józef Filipiński—miasta: Lublin, Siedlce, Chełm i Zamość.

II-ga grupa

R-ca Marjan Haciewicz—powiatowe związki komunalne i miasta niewydzielone (z wyjątkiem Zamościa) powiatów: Janowskiego, Łukowskiego, Puławskiego, Siedleckiego, Tomaszowskiego, Włodawskiego i Zamojskiego.

III cia grupa

Ref. Marcin Danielski — powiatowe związki komunalne i miasta niewydzielone powiatów: Chełmskiego, Garwolińskiego, Hrubieszowskiego, Lubelskiego, Sokołowskiego i Węgrowskiego.

IV-ta grupa

Refer. Józef Bar — powiatowe związki komunalne i miasta niewydzielone powiatów: Bialskiego, Biłgorajskiego, Konstantynowskiego, Krasnostawskiego, Lubartowskiego, i Radzyńskiego.

Ponadto celem ujęcia tego nader ważnego działu, jakim jest służba inspekcyjna, w należyte ramy organizacyjne tudzież skoordynowania wszystkich wysiłków zmierzających do usprawnienia działalności samorządów wszyscy P. P. Naczelnicy Wydziałów Urz. Woj. będą komunikowali się z Wydziałem Samorządowym w sprawie jakichkolwiek wyjazdów inspekcyjnych oraz przy wydawaniu zarządzeń mających związek z gospodarką i finansami związków komunalnych.

Wreszcie zaznaczam, że każdy delegowany przezemnie do związków komunalnych urzędnik będąc na wyjeździe w celach czyto lustracji, czyteż instrukcyjnych winien w spełnianiu swych zadań mieć zawsze na uwadze całokształt moich intencyj oraz linij wytycznych, dotyczących realizacji programu gospodarczego, a nie zasklepiać się w ciasnem kole jedynie tej gałęzi gospodarki społecznej, którą reprezentuje jego Wydział, gdyż tylko w tych warunkach praca władz nadzorczych, oparta na harmonijnem współdziałaniu da odpowiednie rezultaty.

Na specjalną uwagę zasługują wydatki powiatowych związków komunalnych na cele drogowe, które pochłaniają ogromne sumy dochodzące nawet do 70% całego budżetu. W tej dziedzinie zatem jest konieczne szczególne czuwanie, by fundusze powyższe zużywane były racjonalnie i oszczędnie z wykluczeniem jakichkolwiek objawów rozrzutności.

Ponieważ zaś przy lustracjach działu niezbędna jest dokładna analiza omawianej gospodarki tak pod względem technicznym jak też i finansowym i rachunkowym, przeto odnośnie tej dziedziny konieczny jest równoczesny udział sił fachowych w lustracjach przeprowadzanych przez pracowników Wydziału Samo-

rządowego. Z uwagi na to zatem wyznaczam do spełniania tych zadań następujących fachowców:

a) z pośród personelu Oddz. Drog. Dyr. Rob. Publ. do:

I-szej grupy
Naczelnika Oddz. Drog. — Inż. Stanisława Maliszewskiego,

II-giej grupy
Inż. Jana Horwata,

III-ciej grupy
Inż. Bolesława Firganka,

IV-tej grupy
Inż. Alojzego Nunberga,

b) z pośród pracowników rachunkowych do:

I-szej grupy
P. Aleksandra Kempińskiego,

II-giej grupy
P. Bolesława Stankiewicza,

III-ciej grupy
P. Michała Pastuszaka,

IV-tej grupy
P. Aleksandra Mościbrodzkiego.

Lustracje będą zatem dokonywane w porozumieniu z Wydziałem Samorządowym przy równoczesnym udziale inżyniera, pracownika rachunkowego oraz referenta Wydz. Sam., który wedle podanego wyżej podziału ma powierzony nadzór nad odnośnym powiatem. W ten sposób postulat szczegółowej kontroli gospodarki drogowej Sejmików znajdzie należyte uwzględnienie w praktyce.

Należyte sprawowanie nadzoru nad gospodarką związków komunalnych wymaga również ciągłego kontaktu kierowników tejże gospodarki z organami inspekcyjnemi. Zgodnie z powyższym postulatem tudzież celem nadania działalności gospodarczej samorządów na terenie całego Województwa charakteru akcji planowej i jednolitej proszę PP. Przewodniczących (Prezydentów) o komunikowanie się przed podjęciem wszystkich ważniejszych zamierzeń inwestycyjnych z referentem Wydz. Sam. Urz. Woj., który sprawuje nadzór nad danym powiatem (miastem), przyczem na wspólnej konferencji z udziałem czynnika fachowego powinny być omówione celowość danej inwestycji, sposób jej sfinansowania, oraz kwestja wykonania pod względem technicznym.

Współudział organu inspekcyjnego jest oczywiście tembardziej wskazany przy opracowywaniu programu na cały rok t.j. przy układaniu budżetu, oraz przy rozpatrywaniu wyników działalności za okres ubiegły tj. sprawozdania z wykonania budżetu. Dla osiągnięcia tego celu winni PP. Przewodniczący (Prezydenci) zawiadamiać Wydział Samorządowy Urz. Woj. o terminie każdego posiedzenia organów uchwałodawczych, co dotychczas nie było ściśle przestrzegane, a przedewszystkiem o posiedzeniu „budżetowem" „sprawozdawczem", by umożliwić odnośnym referentom wzięcie w nich udziału.

Podane w niniejszem zarządzeniu wskazania mają doniosłe znaczenie dla usprawnienia gospodarki samorządów tudzież nadania jej właściwego kierunku przez poznawanie i unikanie błędów popełnionych przez poszczególne związki komunalne. Wobec tego zwracam uwagę na konieczność ścisłego kontaktu z Wydziałem Samorządowym Urzędu Wojewódzkiego za pośrednictwem wyżej wymienionych referentów, co niezawodnie przyczyni się do skoordynowania działalności tak związków komunalnych, jak też organów nadzorczych z wielką korzyścią dla rozwoju gospodarczej działalności samorządowej.

Instrukcja dla przeprowadzających rewizję gospodarki związków komunalnych zostanie osobno wydana.

Lublin, dn. 24 lutego 1930 r.

Wojewoda Lubelski
(—) *A. Remiszewski.*

poz. 93.

Pismo okólne

Wojewody Lubelskiego do wszystkich P. P. Starostów Powiatowych, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydenta m. Chełma i Siedlec, Kierownika Zarządu m. Lublina oraz Burmistrzów miast i Wójtów Gmin Województwa Lubelskiego.
w sprawie zniszczeń i odszkodowań pożarowych w 1928 i 1929 r.

L. 214/1/Adm.

Liczne pożary, jakie nawiedzają corocznie osiedla wiejskie, osady i miasteczka na terenie Lubelszczyzny, trawią mozolny dorobek rolnika i rzemieślnika, którzy zamiast stale ulepszać swoje warsztaty pracy i podnosić swój dobrobyt, zmuszeni są w wielu wypadkach kilkakrotnie w życiu swojem wznosić na nowo zabudowania mieszkalne i gospodarcze zniszczone przez tak częste w naszych wioskach, osadach i miasteczkach masowe pożary i rozpoczynać nanowo od początku pracę nad ugruntowaniem egzystencji własnej i swej rodziny. Zresztą każdy pożar jest niszczycielskiem zjawiskiem społeczno-gospodarczem — przynoszącem pośrednio więcej szkód całemu społeczeństwu, niż jednostce bezpośrednio dotkniętej, gdyż każdemu ubezpieczonemu pogorzelcowi Państwowy Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (P. Z. U. W.) zwraca straty wyrządzone przez pożar, natomiast zbiorowe gospodarstwo społeczne traci w zniszczonych budynkach i ruchomościach (plonach, inwentarzach żywych i martwych) te wartości materjalne, na których odbudowę i ponowne wytworzenie trzeba środków finansowych, wysiłku fizycznego i czasu, któremi to czynnikami wytwórczości możnaby dalej pomnożyć i wzbogacić istniejący dorobek gospodarczy.

Typowym takim przykładem mrówczego, bezustannego, a przytem bezskutecznego mozołu wieśniaka polskiego przy odbudowie nieustannie płonących osiedli — jest **wieś Brzeziny pow. Lubartowskiego**, która w ciągu ostatnich lat 60 płonęła gromadnie około 30 razy, bowiem odbudowywane domostwa nie były pokrywane ogniotrwałym dachem, a tylko złowrogą strzechą.

O rozmiarze klęsk pożarowych na terenie Województwa Lubelskiego świadczą dwie poniższe ta-

blice, ilustrujące sumarycznie powiatami straty, poniesione w roku 1928 i 1929, a nadto dwa wykazy szczegółowe, przylegające jako załączniki (załącznik № 1 i 2) do niniejszego pisma okólnego, uwzględniające każdy wypadek masowego pożaru odrębnie, na podstawie dat urzędowych, uzyskanych z P.Z.U.W.

Tablica I.

Straty w budynkach osiedli wiejskich i miejskich wskutek pożarów w r. 1928.

Powiat	Ilość nieruchomości	Ilość budynków	Suma odszkodowania wypłacona przez P. Z. U. W.
Biała Podl.	40	92	104.793 zł.
Biłgoraj	52	157	86.797 zł.
Chełm	18	39	38.970 zł.
Garwolin	65	206	193.401 zł.
Hrubieszów	52	159	91.309 zł.
Janów Lub.	—	—	—
Konstantynów	73	188	153.419 zł.
Krasnystaw	45	134	92.412 zł.
Lubartów	74	193	128.695 zł.
Lublin	23	56	44.444 zł.
Łuków	70	258	181.726 zł.
Puławy	226	512	461.979 zł.
Radzyń	—	—	—
Siedlce	23	71	40.804 zł.
Sokołów	18	73	33.422 zł.
Tomaszów	86	211	157.235 zł.
Włodawa	31	67	36.204 zł.
Węgrów	—	—	—
Zamość	83	247	201.716 zł.
Razem	979	2663	2,047.326 zł.

Tablica II.

Straty w budynkach osiedli wiejskich i miejskich wskutek pożarów w r. 1929.

Powiat	Ilość nieruch.	Ilość budynków	Suma odszkodowania
Biała	15	17	46.393 zł.
Biłgoraj	16	24	20.560 zł.
Chełm	8	16	22.678 zł.
Hrubieszów	10	29	30.126 zł.
Garwolin	45	129	184.721 zł.
Janów Lub.	21	34	74.045 zł.
Konstantynów	83	214	281.713 zł.
Krasnystaw	74	208	208.846 zł.
Lubartów	140	312	327.217 zł.
Lublin	81	186	212.690 zł.
Łuków	143	381	401.725 zł.
Puławy	121	291	372.496 zł.
Radzyń	87	146	319.639 zł.
Siedlce	38	111	119.760 zł.
Sokołów	37	167	106.576 zł.
Tomaszów	26	48	47.370 zł.
Włodawa	128	225	442.459 zł.
Węgrów	15	48	48.115 zł.
Zamość	95	228	312.321 zł.
Razem	1183	2812	3,279.450 zł.

Z porównania powyższych dwóch tablic widać, że ilość pożarów w 1929 r. w stosunku do 1928 r. wzmogła się.

By ograniczyć do minimum ilość pożarów, a zarazem zapobiec, by nie przybierały one katastrofalnych rozmiarów masowych, podjęta została przezemnie akcja zmierzająca przedewszystkiem do **ogniotrwałej odbudowy strawianych przez ogień osiedli**, a następnie także do ogniotrwałej przebudowy istniejących budynków.

Jako minimum wymagań w kierunku uodpornienia budynków przeciw ogniowi żądam, **by pokrycie dachu było wyłącznie ogniotrwałe** (a więc z bezwzględnem wykluczeniem pokrycia słomą lub gontami drewnianemi). W tym kierunku wydałem szczegółowe zarządzenie z dn. 3 lipca 1929 L. 251/Sm. (okólnik № 125) w sprawie przebudowy wsi i osad, oraz miasteczek w kierunku ogniotrwałym, które ogłoszone zostało w Lubelskim Dzienniku Wojewódzkim w specjalnie tej sprawie poświęconym numerze (№ 23) z 1929 r.

Dla usprawnienia ratownictwa ogniowego (straże pożarne) poleciłem przeprowadzić na powiatach inspekcje straży pożarnych przez Komisję Wojewódzką i wyniki tej inspekcji ogłosiłem w № 1 29 r. poz. 1, № 9/29 r. poz. 76 i № 43/29 r. poz. 469 Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego.

Celem zapewnienia jednolitego kierunku całej akcji przebudowy ogniotrwałej, oraz jej usprawnienia, nadzór nad działalnością wszystkich czynników państwowych i samorządowych, oraz społecznych powołanych do współdziałania w realizacji tego doniosłego zagadnienia, **powierzyłem Wojewódzkiemu referatowi odbudowy w Wydziale Administracyjnym Urzędu Wojewódzkiego**, w osobie p. Konstantego Rytla przy współudziale p. Mr. Adama Filipowskiego. W związku z tem nadmieniam, że wojewódzki referat odbudowy ogniskuje w swoim zakresie działania kierownictwo wszelkich poczynań i zamierzeń pod względem propagandowym i organizacyjnym na polu budownictwa ogniotrwałego. Odnośne moje zarządzenie z dnia 17 grudnia 1929 r. L. 2981/1/Adm. ogłoszone zostało w № 43/1929 Lub. Dziennika Wojewódzkiego (poz. 470, str. 813—814).

Zmierzając w dalszym ciągu do ułatwienia ludności przebudowy budynków w kierunku ogniotrwałym zorganizowałem w m-cu styczniu r. b. **pierwszy kurs instrukcyjny betoniarstwa** dla kandydatów przysłanych przez Wydziały Powiatowe z wszystkich powiatów, by wytworzyć zastęp biegłych fachowców w danym kierunku, którzyby mogli następnie spełniać na miejscu rolę instruktorów i w ten sposób w dalszym ciągu spopularyzować znajomość techniki betoniarskich wyrobów wśród najszerszych warstw ludności wiejskiej. Kurs wspomniany był urządzony w Lubartowie przy sejmikowej betoniarni w okresie od dnia 7 do 19 stycznia r. b. W załączeniu podaję szczegółowy wykaz 53 uczestników tego kursu. (załącznik № 3).

Przy tej sposobności podkreślam z całem uznaniem, że zorganizowanie tego kursu umożliwił bezinteresowny współudział firmy „Centrocement" która przysłała na kurs swoich wykładowców—oraz współpraca Starosty Lubartowskiego—p. Adolfa Krauzego, który podjął się osobiście kierownictwa kursu, a nadto wygłosił szereg wykładów, w których starał się

utrwalać zdobyte przez kursantów teoretycznie wiadomości praktyczno-fachowemi wskazówkami.

Drugi kurs instrukcyjny betoniarstwa urządzony zostanie również w Lubartowie i rozpocznie się d. 3 kwietnia r. b., gdzie wykształcą się dalsze zastępy praktycznych fachowców betoniarzy.

Dalsze kursy instruktorskie projektowane są w miesiącach maju i czerwcu b.r. w Siedlcach i Białej Podlaskiej, a dokładne daty ich rozpoczęcia zostaną ogłoszone we właściwym czasie.

Poza betoniarstwem zalecone zostało przezemnie w swoim czasie jako źródło taniego materjału ogniotrwałego dla celów budownictwa wiejskiego, **propagowanie rozwoju cegielnictwa polowego,** co zostało ujęte w specjalnej broszurze, wydanej przez Lubelski Urząd Wojewódzki pod tytułem: „Jak budować cegielnie polowe", opracowanej przez prof. Józefa Galera (patrz komunikat w Dzienniku Wojewódzkim N. 19/29 r. poz. 235), a wyniki tej akcji zilustrowane zostały w komunikacie ogłoszonym w Dzienniku Wojewódzkim N. 23/29 r. poz. 266, oraz w sprawozdaniu z dorobku dziesięcioletniej działalności władz administracji ogólnej na terenie województwa lubelskiego (1918 — 1928) ogłoszonem w Nr. 33a z 1929 r. Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego (str. 89—91).

Zarazem przypominam, że **znaczenie cegły i betonu dla wiejskiego budownictwa ogniotrwałego** zostało obszernie omówione w trzech referatach, wygłoszonych przez specjalistów na wojewódzkim zjeździe samorządowym, poświęconym między innemi i sprawie przebudowy wsi polskiej, odbytym w dniu 15 grudnia 1928 r., które to referaty zostały podane w pełnym brzmieniu w Pamiętniku tego Zjazdu, ogłoszonym w Lub. Dzienniku Wojewódzkim N. 39a/29 r., str. 64—78 i 88—91. Również szereg referatów tym zagadnieniom poświęconych wygłoszono na dwu wojewódzkich zjazdach, odbytych w Lublinie w pierwszej połowie miesiąca grudnia 1929 r., a mianowicie na Zjeździe poświęconym gospodarczej przebudowie wsi (dnia 8 i 9.XII.29), oraz na zjeździe byłych wychowanków ludowych szkół rolniczych (dnia 15 i 16.XII-1929). Referaty te będą ogłoszone drukiem w Pamiętnikach tych Zjazdów, które ukażą się w najbliższych miesiącach. (Porównaj N. 37 z 1929 roku Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego pozycja 409 i 410, gdzie zawarte są odezwy w sprawie zwołania tych Zjazdów z podaniem projektowanego porządku dziennego i tytułów referatów).

Mając na uwadze, że zrozumienie dla celowości ogniotrwałej odbudowy względnie przebudowy w chwili obecnej jest już dość powszechne, a do zrealizowania jej **potrzebny jest długoterminowy, tani i łatwy do uzyskania kredyt,** zalecam, by samorządowe instytucje kredytowe, a w szczególności powiatowe komunalne kasy oszczędności, oraz gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe zarezerwowały w swoim obrocie odpowiednie sumy specjalnie na kredyty dla tych, którzy zamierzają odbudowywać ogniotrwale względnie przebudowywać ogniotrwale swe budynki. Przypominam jednocześnie, że oprocentowanie takich pożyczek winno być jak najniższe.

Wskazuję przytem, że Państwowy Bank Rolny przyznaje specjalne kredyty towarowe (nie gotówkowe) na zakupno ogniotrwałego krycia dachów za pośrednictwem komunalnych kas oszczędności na ulgowych warunkach, a sposób uzyskania tego kredytu podałem do wiadomości w mojem piśmie okólnem z dn. 3.VII.29 r. L. 251/Sm., ogłoszonem w Dzienniku Wojewódzkim N. 23 poz. 265 str. 407, 411 i 412.

Ponadto ulgowych pożyczek na budownictwo ogniotrwałe udziela Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych i sposób ubiegania się o te pożyczki został podany w moich pismach okólnych z dn. 3.VII 29 r. L. 251/Sm. (Dziennik Wojewódzki N. 23/29 r. poz. 266 str. 416 i 417) i z dn. 28.VIII.29 r. L. 2872/Sm. (Dziennik Wojewódzki N. 29 poz. 333), a zasady oprocentowania t. j. po $5^1/_2\%$ w stosunku rocznym zostały podane w mojem piśmie okólnem z dn. 26/XI 29 r. L. 2872/3/Sm. (Dziennik Wojewódzki N. 39/ex29 poz. 423).

Ponieważ do akcji przebudowy wsi naszej w kierunku ogniotrwałego budownictwa na terenie poszczególnych podległych mi powiatów przywiązuję nadzwyczajną wagę, dlatego niezawiśle od bezpośredniego nadzoru, wykonywanego w tym zakresie przez wojewódzki referat odbudowy, postępami tej akcji będę się nadto interesował stale osobiście przy każdej sposobności, a zwłaszcza podczas moich objazdów inspekcyjnych będę je kontrolował w terenie, gdzie miały miejsce masowe pożary.

Ponadto wszyscy delegowani przezemnie na teren urzędnicy wojewódzcy będą mieli obowiązek niezależnie od specjalnych powierzonych im zadań zainteresować się także odbudową, a po powrocie z inspekcji będą mi składać ustne ewentualnie w razie potrzeby także pisemne sprawozdania z każdoczesnego stanu i jakości odbudowy we wsiach, które uległy masowym pożarom a w szczególności objętych imiennie przyległym wykazem. (Załącznik N. 1 i 2).

Również będę sprawdzał stopień intensywności poczynań wszelkich czynników życia zbiorowego, które winny współdziałać w tym kierunku, a w szczególności miejscowych względnie powiatowych władz państwowych i samorządowych, oraz organizacji społecznych. Jedynie pozytywne wyniki pod tym względem będą dla mnie stanowiły miarę realnej wartości poczynań i działalności podległych mi władz i organów w kierunku obywatelskim i społecznym, oraz będą dla mnie sprawdzianem należytego zrozumienia moich intencji.

Zwracam się przeto przedewszystkiem do PP. Starostów, by w omawianym kierunku rozwinęli jak najenergiczniejszą inicjatywę pod względem organizacyjnym i wprzęgli do pracy tej wszelkie czynniki naszego życia zbiorowego, a w wypadkach trudności napotykanych w prawidłowym rozwoju akcji zwracali się bezzwłocznie do mnie bezpośrednio lub za pośrednictwem referatu odbudowy w Wydziale Administracyjnym Urzędu Wojewódzkiego o interwencję w kierunku usunięcia przeszkód hamujących.

Lublin, dn. 6 marca 1930 r.

Wojewoda Lubelski
(—) *A. Remiszewski.*

Załącznik Nr. I do L. 214/I/Adm.

TABLICA I.

Szczegółowy wykaz strat w budynkach osiedli wiejskich i miejskich wskutek pozarów masowych w roku 1928 z uwzględnieniem wypadków pożarów od 5 nieruchomości wzwyż.

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Biała Podlaska	Huszcza	w. Koszyły	16.III	5	8	8.872.
"	Piszczac	m. Piszczac	18.VI	21	37	47.501.
"	Rossosz	m. Rossosz	31.VII	14	47	48.420.10
				40	92	104.793.10
Biłgoraj	Wola Różaniecka	w. Różaniec	11.VI	8	24	11.875.01
"	Babice	w. Zamch	13.VIII	36	120	69.072.
"	Księżpol	w. Rakówka	22.IX	8	13	5.850.
				52	157	86.797.01
Chełm	Swierze	w. Brzyżno	30.VI	18	39	38.970.
Garwolin	Ryki	w. Chrustne	11.VI	11	39	53.026.
"	Ryki	w. Zalesie	6.VII	21	66	85.054.
"	m. Garwolin	m. Garwolin	16.VII	5	6	5.938.
"	Osieck	w. Zabieżka	18.XI	28	95	49.383.
				65	206	193.401.
Hrubieszów	Moniatycze	w. Nieledew	6.IV	5	9	5.650.
"	Horodło	m. Horodło	29.V	5	9	10.833.60
"	Mieniany	w. Czumów	4.VII	26	54	33.288.
"	Dołhobyczów	w. Oszczów	5.VIII	14	47	15.902
"	Miączyn	w. Horyszów Ruski	20.VIII	6	15	8.426.
"	Werbkowice	w. Podhorce	13.X	6	25	17.189.
				52	159	91.309.60
Janów Lubelski	pożarów zbiorowych nie było					
Konstantynów	Bohukały	w. Derło	8.V	49	133	111.656.22
"	Sarnaki	w. Chlebczyn	8.II	7	13	8.937.
"	Hołowczyce	w. Hołowczyce	3.VII	6	15	4.886.
"	Bohukały	w. Kukuryki	17.VIII	11	27	27.940.72
				73	188	153.419.94
Krasnystaw	Łopiennik	w. Stężyca cz. II	29.IV	5	9	4.275.80
"	Zakrzew	w. Stawce	14.VII	13	63	42.087.86
"	Turobin	w. Tarnawa	29.VII	8	17	14.075.60
"	Krasnystaw	w. Latyczów	5.VIII	6	11	15.102.10
"	Turobin	w. Tokary	8.IX	6	19	8.602.
"	Łopiennik	w. Stężyca cz. I	10.X	7	15	8.269.10
				45	134	92.412.46
Lubartów	Niemce	w. Dys	21.IV	6	18	7.955.40
"	Serniki	w. Wólka Zabłocka	9.IV	22	73	31.498.
"	Luszawa	w. Leszkowice	3.VII	28	59	47.430.
"	Chudowola	w. Mejznerzyn	18.VII	7	18	17.970.
"	Czemierniki	w. Dębica	4.VIII	11	25	23.842.55
				74	193	128.695.93

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Lublin	Jaszczów	w. Siostrzytów	29.IV	15	31	28.537.54
„	Wojciechów	w. Palikije	18.IX	8	25	15.907.
				23	56	44.444.54
Łuków	Łuków	w. Domaszewnica	4.IV	8	23	10.844.
„	Gołąbki	w. Dunin	11.IV	9	50	35.905.94
„	Uian	w. Paskudy Szlach.	3.V	15	61	41.800.26
„	Wojcieszków	w. Wojcieszków	8.VI	5	14	5.401.18
„	Łuków	w. Wólka Domaszew.	13.VII	11	37	26.262.
„	Wojcieszków	w. Siedliska	16,VII	6	21	18.097.
„	Łuków	w. Swidry	23.X	5	7	6.311.14
„	Stanin	w. Stanin	25.VII	11	45	37.104.90
				70	258	181.726.42
Puławy	Szczekarków	w. Dobre	10.VI	5	13	10.998.11
„	Gołąb	w. Wola Gołąbska	17.VI	19	49	31.515.19
„	Wola Czołnowska	m. Baranów	16.VI	35	76	71.823.52
„	Gołąb	w. Wólka Gołąbska	30.VI	13	37	32.642.91
„	Irena	m. Bobrowniki	20.VII	67	129	150.289.50
„	Irena	w. Podwierzbie	20.VII	33	82	63.270.21
„	Gołąb	w. Niebrzegów	18.VII	15	49	33.088.
„	Kurów	m. Kurów	29.VII	5	5	4.212.68
„	Irena	m. Bobrowniki	1.VIII	8	14	16.630.
„	Kamień	w. Piotrowin	9.IX	19	39	34.419.46
„	Wola Czołnowska	w. Łukawka	23.IX	7	19	13.090.
				226	512	461.979.58
Radzyń	pożarów zbiorowych nie było					
Siedlce	Skupie	Kisielany	20.VII	14	52	30.450.40
„	Skórzec	Zelków	20.X	9	19	10.354.
				23	71	40.804.40
Sokołów	Sterdyń	w. Mursy	12.VIII	18	73	33.422.57
Tomaszów	Jarczów	w. Jarczów	11.III	18	41	34.954.36
„	Jarczów	w. Łubcze	24.III	5	6	5.592.50
„	Tyszowce	w. Klątwy	26.VI	8	30	16.314.02
„	Krynice	w. Zwiartów	27.VI	11	22	21.518.49
„	Kotlice	w. Perespa	12.VII	5	17	11.809.57
„	Jarczów	w. Gródek	16.VII	14	34	22.696.
„	Pasieki	w. Paary	17.VII	8	20	11.924.67
„	Tyszowce	m. Tyszowce	27.VII	12	29	25.017.76
„	Łaszczów	w. Pieniany	28.VIII	5	12	7.408.04
				86	211	157.235.41
Węgrów	pożarów zbiorowych nie było					
Włodawa	Tyśmienica	w. Babianka	10.IX	8	16	10.620.18
„	Wołoskowola	w. Brus Stary	16.IX	5	19	5.293.70
„	Wola Wereszczyńska	w. Urszulin	22.X	8	18	6.238.80
„	Wola Wereszczyńska	m. Ostrów Siedlecki	4.VIII	10	14	14.052.26
				31	67	36.204.94

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Zamość	Stary Zamość	w. Chomęciska	22.I	7	36	15.878.76
„	Stary Zamość	w. Chomęciska Duże	4.IV	5	10	9.312.77
„	Łabunie	w. Jatułów	24.VII	22	70	55.315.70
„	Suchowola	w. Potoczek	14.VII	5	15	14.644.70
„	Nielisz	w. Wirkowice	16.VIII	8	25	28.220.50
„	m. Szczebrzeszyn	przedm. Zamojskie	25.VII	5	15	10.619.
„	Stary Zamość	w. Dębowiec	28.VIII	10	26	16.589.50
„	Stary Zamość	w. Stary Zamość	28.X	5	15	25.637.30
„	Sułów	w. Deszkowice	2.XI	16	35	25.497.80
				83	247	201.716.03

Załącznik Nr. 2 do L. 214/1/Ad.

TABLICA II

Szczegółowy wykaz strat w budynkach osiedli wiejskich i miejskich wskutek masowych pożarów w r. 1929 z uwzględnieniem wypadków pożarów od 5 nieruchomości wzwyż.

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Biała Podl.	Kostomłoty	w. Konty	19.V	5	5	7.758.
„	Tuczna	w. Bokinka P.	17.VI	5	5	9.205.
„	m. Łomazy	m. Łomazy	5.IX	5	7	29.430.
				15	17	46 393.
Bilgoraj	Potok Górny	w. Potok Górny	6.IX	5	9	6.820.
„	Biszcza	w. Gozd Lipiński	X	11	15	13·740.
				16	24	20.560.
Chełm	Olchowiec	w. Chylin	24.V	8	16	22.678.
Garwolin	Ułęż	w. Wólka Sobieszyńska	17.III	6	12	17.885.
„	Kłoczew	w. Gęsia Wólka	30.III	5	16	17.936.
„	Sobienie Jeziory	w. Sobienie Jeziory	12.V	12	35	42.795.48
„	Górzno	w. Dudka	22.VII	7	17	31.310.
„	Ułęż	Sobieszyn	X	15	49	73.795.
				45	129	184.721.48
Hrubieszów	Dołhobyczów	w. Honiatyn	13.IV	10	29	30.126.
Janów Lub.	Annopol	m. Annopol	5.IX	12	19	32.583.79
„	Zaklików	m. Zaklików	XI	9	15	41.461.34
				21	34	74.045.13
Konstantynów	Pawłów	w. Pawłów Stary	15.V	5	16	20.251.
„	Zakanale	w. Wólka Polinowska	11.VI	10	19	29.768.30
„	Łysów	w. Niemojki	10.VII	39	111	144.554.67
„	Rokitno	w. Klonowica Duża	11.VII	9	16	22.476.
„	Górki	w. Hruszniew	XI	20	52	64.664.
				83	214	281.713.97

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Krasnystaw	Turobin	w. Rokitów	25.VI	7	35	29.534.30
„	Zółkiewka	w. Rożki	22.VII	13	50	37.873.47
„	Rybczewice	w. Rybczewice	23.VI	9	20	18.621.93
„	Turobin	w. Tokary	X	16	56	43.531.47
„	Czajki	m. Kraśniczyn	XI	29	47	79.285.
				74	208	208.846.17
Lubartów	Czemierniki	w. Bełcząc	18.III	7	22	25.450.—
„	Niemce	w. Wola Niem.	8.V	27	86	65.487.—
„	Łucka	w. Brzeziny	12.V	21	63	58.620.—
„	Luszawa	w. Leszkowice	29.VII	5	8	10.900.—
„	Luszawa	w. Leszkowice	12.IX	20	41	45.232.—
„	Michów Lub.	w. Chudowola	16.IX	6	12	13.775.—
„	Firlej	w. Przypisówka	19.IX	12	—	
„	Serniki	w. Brzostówka	18.IX	7	—	„
„	Wielkie	w. Wilkołaz	X	20	57	71.982.—
„	Michów Lub.	m. Michów	X	5	8	9.040.—
„	Firlej	m. Firlej	XI	10	15	26.731.—
				140	312	327.217.—
Lublin	Wojciechów	w. Palikije	16.V	8	22	19.180.62
„	Jaszczów	w. Siostrzytów	29.V	43	100	92.460.—
„	Brzeziny	m. Puchaczów	7.VII	10	13	18.112.90
„	Jastków	w. Ożarów	24.VII	6	17	17.965.—
„	Piotrowice	w. Kiełczewice Górne	10.VIII	8	23	46.611.70
„	Wólka	w. Swidnik	XI	6	11	18.360.—
				81	186	212.690.22
Łuków	Stanin	w. Kosuty	10.VI	5	15	36.959.20
„	Łysobyki	m. Łysobyki	5.VI	25	58	61.793.71
„	Gułów	w. Gułów	24.VI	10	21	18.171.63
„	Celiny	w. Dębowica	29.VIII	9	31	25.998.—
„	Wojcieszków	w. Szczałb	3.IX	18	62	52.572.—
„	Serekomla	w. Serokomla	6.IX	25	49	86.867.—
„	Serekomla	w. Charlejów	15.IX	16	45	40.190.—
„	Wojcieszków	w. Burzec	XI	35	100	79.174.—
				143	381	401.725.54
Puławy	Zyrzyn	w. Zagrody	2.VI	48	133	171.241.73
„	Gołąb	w. Gołąb	9.VI	16	35	32.110.—
„	Wola Czołn.	w. Gródek	1.VIII	6	15	20.010.—
„	Garbów	w. Zagrody	2.IX	26	89	124.120.—
„	Godów	w. Godów	18.IX	9	—	—
„	Celejów	w. Rzyczyca	29.IX	8	19	25.015.—
				121	291	372.496.73
Radzyń	Milanów	w. Wierzbówka	12.IV	8	23	18.665.
„	Przegaliny	w. Kozły	22.IV	6	11	14.650.
„	Siemień	w. Miłków	30.IV	7	8	13.973.60
„	Misie	w. Grabowiec	30.IV	9	22	25.049.
„	Suchowola	w. Zminne	6.VII	21	44	43.810.
„	m. Radzyń	m. Radzyń	18.VII	36	38	203.491,80
				87	146	319.639.40
Siedlce	Skórzec	Czerniejów	14.V	5	11	9.189.62
„	Skórzec	Dąbrówka Stany	6.VII	16	50	44.413.35
„	Wodynie	Wola Serocka	1.IX	10	34	47.580.
„	Przesmyki	Rzewuski Stare	31.VIII	7	16	18.578.
				38	111	119.760.97

Powiat	Gmina	Miejscowość	Data pożaru	Ilość nieruch.	Ilość budowli	Suma odszkodowania
Sokołów	Chruszczewka	w. Kutyski	1.V	11	45	34.825.35
„	Sterdyń	w. Lebiedzie	30.IV	15	97	57.390.99
„	Sabnie	w. Kupiętyn	20.V	5	13	6.022.
„	Sterdyń	w. Ceranów	XII	6	12	8.338.
				37	167	106 576.34
Tomaszów	Łaszczów	w. Steniatyce	12.VI	11	12	8.320.30
„	Krynice	w. Dąbrowa	1.VI	5	13	13.896.
„	Komarów	w. Wożuczyn	3.VII	5	12	12.569.80
„	Majdan Sp.	w. Susiec	26.VII	5	11	12.583.90
				26	48	47.370.
Węgrów	Grębków	w. Chojeniec	6.VIII	7	27	29.706.
„	Miedzna	w. Miednik	XI	8	21	18.409.
				15	48	48 115.
Włodawa	Romanów	w. Motwica	1.VI	52	98	156.122.10
„	Wisznice	w. Rowiny	21.VI	7	10	17.717.
„	Romanów	w. Motwica	21.VII	5	8	5.410.
„	Romanów	w. Przechód	31.VIII	41	81	225.259.
„	Wołoskowola	w. Górki	16.IX	11		
„	Wołoskowola	w. Brus Stary	XI	5	14	16.450.
„	Uścimów	w. Uścimów Nowy	XI	7	14	20.501.20
				128	225	442.459.30
Zamość	Nielisz	Staw Noakowski	16.V	32	82	136.309.
„	Nielisz	w. Ujazdów	9.VI	5	12	15.321.
„	Mokre	w. Białowola	23.VI	17	44	61.885.60
„	Nowa Osada	w. Stabrów	30.IX	6	—	
„	Sułów	w. Sułów	30.VIII	16	39	60.144.
„	Sułów	w. Sułów	XI	5	11	14.000.
„	Stary Zamość	w. Chomenciska Duże	XI	8	28	24.662.
„	Stary Zamość	w. Udrycze	XII	6	12	
				95	228	312.321.60

Załącznik № 3 do L. 214/1/Ad.

WYKAZ

uczestników pierwszego kursu betoniarskiego odbytego w Lubartowie w czasie od d. 7 do 19 stycznia 1930 r.

L. p.	Nazwisko i imię	Powiat	Miejsce zamieszkania	Wiek	Zawód	Wykształcenie	Uwaga
1	Konwicki Zdzisław	Biała	Biała-Wola przedm.	27	betoniarz	6 kl. szk. powsz.	
2	Niczyporuk Józef	„	„	32	cieśla	3 kl. szk. handl.	
3	Łucyk Antoni	„	Biała przedm. Łuski	23	„	4 kl. szk. powsz.	
4	Jaroszak Bolesław	„	Kodeń	20	rolnik	4 kl. szk. powsz.	
5	Kutniewski Wawrzyniec	Biłgoraj	Księżpol	31	cieśla	4 kl. szk. powsz.	
6	Wnuk Stanisław	„	Frampol	23	stolarz	4 kl. szk. powsz.	
7	Radzik Eugenjusz	Chełm	Chełm	25	dozorca w zarz. drog.	4 kl. gimn.	
8	Olechwir Bernard	Hrubieszów	Hrubieszów	29	pracuje w cegielnictwie	szk. rzem. i roln.	
9	Godlewski Antoni	„	Gozdów	22	bez zajęcia	2 lata szk. roln.	
10	Bieganowski Stanisław	„	Dubienka	32	cieśla	6 kl. szk. powsz.	

L. p.	Nazwisko i imię	Powiat	Miejsce zamieszkania	Wiek	Zawód	Wykształcenie	Uwaga
11	Niemiec Jan	Janów Lub.	Janów Lub.	36	drogomistrz	4 kl. wydz. i kursa drog.	
12	Bagar Edward	Konstantynów	Janów Podl.	37	technik drog.	wyż. szk. przem. Düsseldorf	
13	Kulbaka Feliks	Krasnystaw	Fajsławice	23	rolnik	6 kl. szk. powsz.	
14	Kuryło Roman	„	Siennica Różana	33	beton. rolnik	samouk	
15	Wrona Michał	„	Gorzków	48	rolnik	3 kl. szk. powsz.	
16	Wierzchoń Andrzej	Lubartów	Kamionka	40	„	3 kl. szk. powsz.	
17	Kossak Jan	„	Lubartów	21	„	4 kl. gimn.	
18	Snic Władysław	„	Dębica	32	„	6 kl. gimn. i kursa pożarn.	
19	Powałka Czesław	„	Serock	23	„	4 kl. gimn.	
20	Kwapiszewski Tadeusz	„	Lubartów	25	magazynier i beton. sejm.	4 kl. gimn.	
21	Rogowski Stanisław	„	„	30	drogomistrz	techniczne	
22	Żyszkiewicz Tadeusz	Lublin	Chodel	19	murarz	7 kl. szk. powsz.	
23	Kosik Stanisław	„	„	31	betoniarz	7 kl. szk. powsz.	
24	Toruń Szczepan	„	Głusk	20	urzędn. gmin.	szk. p. kurs. rz.	
25	Mendel Władysław	„	Konopnica	23	rolnik	4 kl. szk. powsz.	
26	Dworak Stefan	„	Puchaczów	20	„	7 kl. szk powsz.	
27	Krakowiak Józef	„	Niedrzwica	35	betoniarz	samouk	
28	Blicharz Antoni	Łuków	Kock	28	„	4 kl. szk. powsz.	
29	Wilk Wojciech	„	Stoczek	37	murarz	5 kl. szk. powsz.	
30	Paśnicki Stefan	„	Gołąbki	29	rolnik	elementarne	
31	Turek Jan	„	Mysłów	42	dozorca drog.	og.-ksz. dom. i k.	
32	Kołodziejczyk Wojciech	„	Łuków	33	betoniarz	4 kl. szk. gosp.	
33	Matraszek Wawrzyniec	Puławy	Puławy	28	dozorca drog.	7 kl. szk. powsz.	
34	Chabros Stanisław	„	Kurów	26	dozorca drog. i rolnik	4 kl. szk. powsz.	
35	Sadzikowski Józef	„	Włostowice	21	murarz	4 kl. szk. powsz.	
36	Lasota Stanisław	„	Zastów	30	dozorca przy rob. regul.	7 kl. szk. powsz.	
37	Gil Jan	„	Puławy	43	murarz i bet.	7 kl. szk. powsz.	
38	Kamola Szczepan	„	Gołąb	36	betoniarz	7 kl. szk. powsz.	
39	Maczuga Stanisław	„	Irena	41	„	3 kl. szk. powsz.	
40	Górecki Bogusław	„	Kazimierz	21	murarz	szk. rzemieśl.	
41	Reszke Edward	Radzyń	Radzyń	23	prakt. drog.	5 kl. gimn.	
42	Szczygieł Andrzej	„	„	26	urzędn. wydz. drog.	6 kl. gimn.	
43	Skrzymowski Ludwik	„	Kozirynek	46	cieśla	3 kl. szk. powsz.	
44	Nikończuk Władysław	„	Żerocin	23	rolnik	1 k. sem. naucz.	
45	Onacki Józef	„	Komarówka	26	betoniarz	5 kl. szk. powsz.	
46	Jagiellak Władysław	„	Radzyń	42	techn. drog. i budowl.	szk. tech.	
47	Ceranka Stanisław	Siedlce	Żeliszew	38	betoniarz	4 kl. szk. powsz.	
48	Leoniak Aleksander	Sokołów	Sokołów	52	murarz i bet.	3 kl. szk. powsz.	
49	Budkowski Władysław	Węgrów	Węgrów	34	dozorca drog.	4 kl. gimn.	
50	Tulczyjew Mścisław	Włodawa	Włodawa	31	kreślarz	k. kad. i szk. of.	
51	Skrzyński Włodzimierz	Zamość	Zamość	25	betoniarz	5 kl. szk. powsz.	
52	Rytel Konstanty	Lublin	Lublin	38	urzędn. państ.	wyż. Pol. Lw.	Urz.woj. ref.odb.
53	Trzepałko Maksymiljan	Lublin	Lublin	24	ceramik urzędn. państ.	średnie techniczne	Dyr. Rob. Publ. Instr. cegieln.

Zał. Nr. 4 do L. 214/1/Adm.

Wykaz literatury dotyczącej przebudowy wsi polskiej.

1. Aramis (Władysław-Junosza Szaniawski) „Czy chcesz mieć dach nad głową". Lublin. 1927 r., Nakł. Urz. Woj. str. 62, cena 50 gr. tamże na str. 62 i 63 znajduje się spis wydawnictw treści pożarniczej.
2. Galer Józef: „Jak budować cegielnie polowe" Lublin, 1928 r. Nakł. Urz. Woj., str. 26, 7 rys., cena 1 zł.
3. „Beton i sposoby jego przyrządzania". Nakład Centrocementu, Warszawa 1928 r., str. 35.
4. „Beton w zastosowaniu do higjeny". Nakład Centrocementu, Warszawa 1928 r., str. 46.
5. „Fundamenty betonowe pod małe budynki" Nakład Centrocementu, Warszawa 1929 r., str. 40.
6. Inż. Kalinowski: „Poradnik budowlany dla rolników"., Warszawa 1929 r., str. 188, cena 5 zł. 80 gr.
7. Inż. Turczynowicz Stanisław: „Budownictwo wiejskie". Warszawa 1922 r., str. 620, cena 26 zł.
8. Inż. J. Tuliszkowski: „Obrona przed pożarami. T. I. Warszawa 1927 r., str. 554, cena 17 zł. 00 gr. „Istota pożarów ich przyczyny i podział", cz. I do Tomu I. Warszawa, 1927 r., str. 130, cena 3 zł. „Środki zapobiegające powstaniu pożarów" część 2 do Tomu I. Warszawa 1927 r., str. 130, cena 3 zł. „Podstawy budownictwa ogniotrwałego", część 3 do Tomu I. Warszawa 1927 r., str. 293, cena 7 zł. 50 gr.
9. Inż. J. Tuliszkowski: „Budowle wiejskie", Warszawa 1913 r.
10. Inż. Srokowski Konstanty „Budowa tanich domów". Kowel 1927 r., cena 1 zł. 80 gr.
11. Koło Architektów „Projekty wzorowych budynków ludowych", Warszawa 1917 r.
12. Inż. K. Iwanicki: „Budownictwo wiejskie", Warszawa 1917 r., cena 35 gr.
13. Inż. J. Cholewiński: „Jak zbudować chatę i urządzić zagrodę włościańską", Warszawa 1917 r., str. 45, cena 50 gr.
14. Inż. J. Cholewiński: „Budownictwo wiejskie", Warszawa 1919 r.
15. Berbeka Karol: „Nowe budownictwo wiejskie", Lwów 1915 r., str. 39.
16. Chomicz i Dzierzbicki: „Odbudowa wsi polskiej", Warszawa 1916 r., str. 120, cena 2 zł.
17. Sroczyński „Murarz" praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu murarskiego, Łódź 1929 r. str. 70, cena 3 zł.
18. Sroczyński „Cieśla" praktyczne wiadomości dla pracowników zawodu ciesielskiego, Łódź 1926, str. 144, cena 3 zł. 80 gr.
19. Inż. Djonizy Krzyczkowski, „Budownictwo" Lwów—Warszawa 1929 r., str. 418, cena 30 zł.
20. Szymkiewicz Gustaw „Prawo budowlane i zabudowanie osiedli" Tom I Warszawa 1928 r., str. 296 cena 12 zł. Tom II, Warszawa 1929 r., str. 296, cena 9 zł. 50 gr.
21. Szymkiewicz Gustaw „Wzory podań i załatwiań w sprawach budowlanych" Warszawa 1928 r., str. 291, cena 9 zł. 50 gr.
22. Galer Józef „Nowoczesne cegielnictwo", Warszawa 1928 r., str. 435, cena 15 zł.
23. A. Hoppe „Domek własny", Warszawa 1929 r. str. 143, cena 7 zł. 50 gr.
24. D. Kacprzak „Zdrowie w chacie wiejskiej", Włocławek 1929 r., str. 112, cena 1 zł.
25. Bałabuszyński „Ogólne wiadomości budowlane", Warszawa 1926 r., str. 276, cena 3 zł.
26. Inż. C. Klarner „O popieraniu budowy tanich mieszkań w Polsce i zagranicą", Warszawa 1929 str. 116, cena 5 zł.
27. „Ogniotrwałe budownictwo wiejskie w Województwie Lubelskiem" Lub. Dziennik Wojewódzki Nr. 23/29 str. 16, cena 1 zł.
28. „Pamiętnik Wojewódzkiego Zjazdu Samorządowego w sprawie przebudowy wsi polskiej" Dziennik Wojewódzki Nr. 39a/29 r. str. 64 — 78 i 88 — 91, cena za cały Dziennik 3 zł., str. 100.
29. „Przebudowa wsi" Sprawozdanie z dorobku 10-letniej działalności władz adm. ogólnej na terenie Województwa Lubelskiego w latach 1918 — 1928 r., str. 89—91 Dziennik Wojewódzki Nr. 33a/29 r., cena za cały Dziennik 3 zł., str. 96.

94.

Pismo okólne

Wojewody Lubelskiego do wszystkich P. P. Starostów Powiatowych oraz P. P. Przewodniczących Wydziałów Powiatowych Województwa Lubelskiego *w sprawie uruchomienia drugiego kursu instrukcyjnego betoniarstwa w Lubartowie.*

L. 658/1/Adm.

Mojem pismem okólnem z d. 17.XII-1929 r. za L. 4077/Adm. zarządziłem uruchomienie pierwszego na terenie województwa lubelskiego kursu instrukcyjnego betoniarstwa w Lubartowie, który odbył się w okresie od dnia 7 do 20 stycznia r. b. przy udziale 53 uczestników, których wykaz imienny dołączony jest do pisma okólnego z dnia 6 marca 1929 r. L. 214/1/Adm. ogłoszonego w niniejszym numerze Dziennika pod pozycją 93 (załącznik № 3). Jednocześnie zapowiedziałem urządzenie dalszych takich kursów w Siedlcach i Białej Podlaskiej, jednak ze względu na trudności techniczne i organizacyjne urządzenia takich kursów w tych miejscowościach w porze zimowej, termin ich uruchomienia musiał być przełożony na miesiące letnie.

Natomiast zawiadamiam niniejszem P. P. Starostów, że drugi kurs betoniarski postanowiłem uruchomić obecnie tak jak poprzedni również w Lubartowie a termin rozpoczęcia oznaczam na dzień 3-go (trzeciego) kwietnia r. b. to jest w czwartek o godz. 9-ej rano.

Organizowanie kursów betoniarskich pozostaje w związku z podjętą przezemnie na terenie Lubelszczyzny akcją zmierzającą do uodpornienia wsi naszej przeciw niebezpieczeństwu masowych pożarów.

Sprawa racjonalnej i ogniotrwałej odbudowy i przebudowy wsi polskiej stanowi zagadnienie pierwszorzędnego państwowego gospodarczego i społecznego znaczenia, na równi z przebudową ustroju rolnego oraz meljoracją użytków rolnych a to ze względu na zniszczenia jakie **powoduje po wsiach klęska pożarów tak odosobionych jak zbiorowych (masowych),** które z zamożnych i dostatnich obywateli z samoistnych jednostek gospodarczo-twórczych, czynią na dłuższy przeciąg czasu warsztaty bierne potrzebujące pomocy i wkładów ze środków publicznych, a nawet jałmużników, żyjących z dobroczynności publicznej, dopóki zrujnowane warsztaty pracy nie zostaną ponownie odbudowane.

Dlatego zaleciłem już w swoim czasie **zakładanie cegielni polowych,** które powinny gęstą siecią pokryć teren całego województwa, by dać możność najszerszym warstwom ludności wiejskiej nabywania taniego i łatwo dostępnego ogniotrwałego materjału budowlanego. Ponieważ w wiejskiem budownictwie ogniotrwałem, jak wskazuje doświadczenie i praktyka, nie mniejszą rolę od cegły mogą odegrać także **wyroby betonowe,** jak dachówka cementowa, pustaki do budowy ścian, tak domów mieszkalnych, jak zabudowań gospodarczych — przeto organizowane obecnie kursy betoniarskie mają na celu spopularyzować w najszerszych warstwach naszej ludności wiejskiej praktyczną użyteczność taniego ogniotrwałego materjału, a zarazem nader łatwego do wyprodukowania, jakim są wszelkie wyroby betonowe.

Dążeniem mojem jest, by w każdem większem odsiedlu wiejskiego typu znaleźli się ludzie, umiejący sporządzać dobrą dachówkę cementową, pustaki betonowe, kręgi studzienne, gąsiory, rury przepustowe i płyty chodnikowe.

Mam nadzieję, że tą drogą przyczynimy się nietylko do rozpowszechnienia znajomości techniki wyrobu betonowych materjałów budowlanych i udoskonalenia odnośnej produkcji pod względem jakościowym, ale także przy zapewnianiu masowego wyrobu i zbytu — do jej potanienia.

Program drugiego kursu betoniarskiego, który się rozpocznie w Lubartowie w dn. 3 kwietnia r. b. i będzie trwał około 14 dni, obejmie wykłady z zakresu najniezbędniejszych teoretycznych wiadomości o budownictwie betonowem i betoniarstwie, uzupełnione praktycznemi ćwiczeniami i pokazami, na które położony będzie szczególny nacisk, by uczestnicy kursu po jego ukończeniu umieli własnoręcznie i samodzielnie wykonywać doskonałe pod względem jakości i trwałości wyroby betonowe a zarazem nauczyć innych techniki betoniarskiej. Przy tej sposobności podkreślam, że jedynie solidność wykonania, przy użyciu odpowiednich surowców, może pozyskać dla wyrobów betonowych zaufanie wśród ludności i przyczyni się do ich rozpowszechnienia przy budownictwie wiejskiem.

Pragnąc by uczestnicy projektowanego kursu instruktorskiego betoniarstwa wynieśli z niego jak najlepsze korzyści w zakresie udoskonalenia fachowego urządzam ten kurs powtórnie w Lubartowie, bowiem jest tam czynna przez cały rok (i zimę) betoniarnia sejmikowa, która pod względem technicznym i organizacyjnym stoi na wysokości swego zadania i prowadzona jest w/g metod nowoczesnych, dzięki ofiarnej pracy i głębokiemu zamiłowaniu i znajomości rzeczy pana Starosty Lubartowskiego Adolfa Krauzego.

Ze względu na te wyjątkowe korzystne warunki kurs obecny, jako też i poprzedni, urządzony w styczniu rb. w Lubartowie uważam za kursa wzorowe.

Na kursach tych wykładać będą prelegenci z firmy Centrocement, która ofiarowała bezinteresownie swą współpracę w kształceniu na kursach betoniarzy, a zdobyta przez nich wiedza teoretyczna będzie pogłębiana praktycznemi wskazówkami Pana Starosty A. Krauzego.

Drugi kurs betoniarski w Lubartowie obliczony jest na udział 50 uczestników, ilość których z każdego powiatu będzie następująca:

1)	Biała Podl.	— 3
2)	Siedlce	— 3
3)	Konstantynów	— 3
4)	Włodawa	— 6
5)	Sokołów	— 3
6)	Węgrów	— 3
7)	Garwolin	— 4
8)	Tomaszów	— 2
9)	Zamość	— 2
10)	Chełm	— 2
11)	Puławy	— 3
12)	Lublin	— 3
13)	Krasnystaw	— 2
14)	Hrubieszów	— 2
15)	Janów Lub.	— 2
16)	Biłgoraj	— 3
17)	Radzyń	— 2
18)	Łuków	— 2

Razem 50 uczestn. kursu.

Zechcą przeto P. P. Przewodniczący wysłać na kurs ten ilość kandydatów w/g powyższego klucza. Kandydaci winni być wybrani z pośród fachowców z zakresu rzemiosł stojących w związku z przemysłem budowlanym, wykazujących odpowiedni stopień rozwoju umysłowego, ażeby odnośny kandydat nie tylko sam wydoskonalił się w tej specjalności ale umiał także innych nauczyć, przyczem kandydaci winni być wybrani z tych okolic odnośnych powiatów, gdzie w chwili obecnej znajdują się najbardziej sprzyjające warunki dla fabrykacji wyrobów betoniarskich, względnie gdzie zachodzi tego najpilniejsza potrzeba.

Wszyscy kandydaci na kurs, zaopatrzeni w piśmienne delegacje, winni zgłaszać się w ciągu środy dnia 2 kwietnia 1930 r. w kancelarji Wydziału Powiatowego w Lubartowie, gdzie zostaną poinformowani przez dyżurnego urzędnika o miejscu noclegu i miejscu wykładów, które rozpoczną się w czwartek dnia 3 kwietnia o godz. 9 rano.

Kursanci delegowani przez odnośne Wydziały winni otrzymać diety po 3 złote i 50 gr. za dobę na wyżywienie i zwrot kosztów podróży, przyczem djety te będą przyznane przez odnośne wydziały po przedstawieniu po ukończeniu kursów zaświadczenia, że kandydat uczęszczał regularnie na wykłady i ćwiczenia oraz podporządkowywał się regulaminowi kursów. Na poczet należnych diet **wskazane jest wypłacić kandydatom odpowiednie zaliczki,** które w razie niedopełnienia przez odnośnego uczestnika kursu warunków, winny być zwrócone Sejmikowi.

Sprawą przygotowania bezpłatnych miejsc noclegowych i ułatwienia wyżywienia w Lubartowie, jakoteż przygotowania urządzeń i pomieszczenia, niezbędnych dla odbycia kursów (sala wykładowa, maszyny do ćwiczeń i t. p.) zajmie się bezpośrednio P. Starosta Lubartowski. Kandydaci winni przywieźć ze sobą koc, prześcieradło, poduszkę i ręcznik, gdyż na miejscu otrzymają łóżka jedynie z siennikami, a ponadto stare ubrania robocze, w których będą odbywać ćwiczenia praktyczne. O powyższych warunkach proszę poinformować wyznaczonych kandydatów.

We wszystkich sprawach dotyczących kursu w Lubartowie zechcą P. P. Przewodniczący porozumiewać się bezpośrednio z P. Starostą Lubartowskim i dołożyć wszelkich starań, by przez dobór odpowie-

dnich kandydatów zapewnić trwałą korzyść dla sprawy budownictwa ogniotrwałego.

Imiona i nazwiska delegowanych na kursa kandydatów zechcą P. P. Przewodniczący podać do wiadomości P. Staroście Lubartowskiemu, a równocześnie także Urzędowi Wojewódzkiemu do dnia 25 marca 1930 roku.

Jednocześnie proszę wszystkich Panów Przewodniczących Wydziałów, by donieśli mi w terminie do dnia 25 marca r.b. w jaki sposób zostaną względnie już zostali użyci w powiecie dla sprawy ogniotrwałego budownictwa instruktorzy, którzy ukończyli pierwszy kurs instrukcyjny betoniarstwa w Lubartowie w okresie od 7—20 stycznia rb.

Następne kursy betoniarskie będą zorganizowane w Białej Podlaskiej i Siedlcach w maju i czerwcu r. b., o dokładnej dacie rozpoczęcia będą PP. Starostowie zawiadomieni w swoim czasie.

Lublin, dn. 12 marca 1930 r.

Wojewoda Lubelski

(—) *A. Remiszewski.*

Redakcję zakończono 12 marca 1930 roku.

Cena niniejszego numeru wynosi 75 gr.

Prenumerata Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego wynosi w bieżącym roku 30 zł., w I kwartale **9 zł.**
Adres **Redakcji i Administracji:** Urząd Wojewódzki w Lublinie, ulica Niecała 14 parter, pokój № 56.
Administracja przyjmuje ogłoszenia do Lubelskiego Dziennika Wojewódzkiego instytucyj społecznych i użyteczności publicznej, zaś od osób prywatnych tylko takie, które wynikają ze stosunku do władz rządowych i wymienionych instytucyj. Cena za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce wynosi 50 gr., 1 szpaltę — 30 zł., 1 stronę — 60 zł. Jednokrotne ogłoszenie o zagubieniu dokumentu wynosi 2 zł. 50 gr., a trzykrotne 7 zł. 50 gr. Ogłoszenie o rejestracji stowarzyszenia wynosi 5 zł.
Wszelkie należności należy wpłacać do Pocztowej Kasy Oszczędności na konto czekowe № 100.200.

Odbito w Drukarni „Przełom" Lublin, ul. Kościuszki № 2.